

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI UDERZENIA Z POWIETRZA DLA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ŚW. KRÓLOWEJ JADWIGI W HERMANOWEJ

Nazwa szkoły: Szkoła Podstawowa im. Św. Królowej Jadwigi w Hermanowej

Adres: Hermanowa 212, 36-020 Tyczyn

Dyrektor szkoły: mgr inż. Elżbieta Rożek

Data wprowadzenia procedury: 21.09.2026 r.

Podstawa wprowadzenia: zarządzenie Dyrektora Szkoły nr 7/2026/2027 z dnia 21.09.2026 r.

Celem procedury jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły w przypadku zaistnienia bezpośredniego zagrożenia atakiem powietrznym z wykorzystaniem dronów, rakiet, samolotów lub innych środków. Procedura określa sposób natychmiastowego reagowania, minimalizowania ryzyka oraz współpracy z odpowiednimi służbami ratowniczymi i organami administracji publicznej.

Procedura obowiązuje:

- wszystkich uczniów szkoły,
- wszystkich nauczycieli i wychowawców,
- pracowników administracji i obsługi szkoły,
- dyrektora szkoły.

1. Zasady ogólne

- 1) Szkoła tworzy i aktualizuje plan awaryjny co najmniej raz w roku oraz po każdej istotnej zmianie infrastruktury.
- 2) W każdej sali lekcyjnej znajduje się plan ewakuacji i miejsce zbiórki do ewakuacji.
- 3) Prowadzone są regularne ćwiczenia (minimum 2 razy w roku: jedna ewakuacja, jedna akcja „schronienia w miejscu”).
- 4) Wszystkie drzwi ewakuacyjne i drogi ewakuacyjne muszą być drożne i oznaczone.
- 5) Dyrektor posiada aktualną listę kontaktów awaryjnych (Policja, OSP, rodzice/opiekunowie, Urząd Miejski w Tyczynie).

2. Role i odpowiedzialności

- 1) Dyrektor szkoły podejmuje decyzje operacyjne; aktywuje procedury; kontaktuje się ze służbami (Policja, PSP, Wojewoda/gmina); informuje organ prowadzący; nadzoruje działania ratunkowe.
- 2) Nauczyciele wychowawcy odpowiadają za uczniów swojej klasy (szybkie zebranie listy, sprawdzenie obecności, doprowadzenie uczniów do wyznaczonego miejsca schronienia/ewakuacji, utrzymanie porządku).
- 3) Personel administracyjny włącza powiadamianie (system alarmowy), przygotowuje dokumentację (listy obecności).
- 4) Higienistka szkolna udziela pierwszej pomocy, ocenia obrażenia, współpracuje ze służbami medycznymi.
- 5) Konserwator/sprzątaczka sprawdza drogi ewakuacyjne, zabezpiecza obiekty techniczne - jeśli to możliwe - bez narażania zdrowia, pomaga przy ewakuacji osób z ograniczoną mobilnością.

- 6) Osoba odpowiedzialna za łączność (sekretariat) kontaktuje się z rodzicami i służbami, wysyła oficjalne komunikaty (tylko, kiedy sytuacja daje taką możliwość).
3. System alarmowy i sygnały wewnętrzne:
 - 1) Sygnał natychmiastowego zagrożenia: długi sygnał dźwiękowy (np. dzwonek szkolny) lub komunikat głosowy (szkolny radiowęzeł).
 - 2) Sygnał próby / ćwiczeń:

W przypadku sygnału alarmowego należy natychmiast zastosować procedurę postępowania w sytuacji zagrożenia z powietrza — wg decyzji dyrektora lub upoważnionej osoby.

4. Procedura — natychmiastowe kroki (bezpośrednie zagrożenie)

A. Jeśli ogłoszono ZAGROŻENIE (np. komunikat o ataku z powietrza)

- 1) Informacja może pochodzić z systemu alarmowania ludności, RCB, Policji, Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej, Urzędu Miasta, Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- 2) Po odebraniu sygnału dyrektor lub wyznaczona osoba uruchamia szkolny system alarmowy (syrena alarmowa – dźwięk przerywany) lub w sytuacji braku prądu sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego, z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. np.: „Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm Zagrożenie z powietrza! Rozpocząć ewakuację! Proszę kierować się do miejsc schronienia”.
- 3) Nauczyciele natychmiast przerywają zajęcia i dokonują szybkiej oceny listy obecności.
- 4) Uczniowie i personel:
 - a. spokojnie i szybko przechodzą do najbliższego, wcześniej wyznaczonego schronienia (piwnica, pomieszczenie wewnętrzne bez okien, korytarz wewnętrzny) zgodnie z planem: oddziały przedszkolne – korytarz przed salami, kl. I – pod klatką schodową/szatnia kl. I, kl. II, III, IV – szatnia klas starszych, okolica biblioteki szkolnej, kl. V, VIa,b – korytarz przed szatnią/biblioteka szkolną, kl. VII, VIII – korytarz przed salą 27.
 - b. zamykają drzwi i zasłaniają okna,
 - c. wyłączają źródła sztucznego nawiewu, jeżeli jest to możliwe, ale bez ryzykownych manipulacji przy urządzeniach.
- 5) Osoby odpowiedzialne zliczają uczniów i natychmiast zgłaszają wszelkie braki dyrektorowi/sekretariatowi.
- 6) W każdym skrzydle obiektu powinny być osoby wyznaczone do kierowania czynnościami alarmowymi.
- 7) Telefoniczne i radiowe łączności krytyczne: sekretariat/koordynator łączy się z numerami alarmowymi i organami (112 / 998 / 997).
- 8) Schronienia nie należy opuszczać bez oficjalnego komunikatu od dyrektora lub służb ratunkowych.

B. Jeśli doszło do zestrzelenia/uderzenia w rejonie budynku lub bezpośrednie uderzenie

- 1) Jeżeli w budynku są ranni należy zapewnić pierwszą pomoc, wezwać karetkę.

- 2) Jeżeli struktura budynku jest zagrożona (dymy, pożar) — dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z planem ewakuacji na wcześniej ustalone miejsce zbiórki poza budynkiem.
- 3) Podczas ewakuacji należy trzymać się wyznaczonych tras; nie korzystać z telefonów komórkowych, pomagać osobom wymagającym wsparcia.

Procedura dla ataku powietrznego (szczegóły praktyczne)

- 1) Po sygnale ostrzegającym o ataku powietrznym: natychmiast schronić się w najbezpieczniejszym wyznaczonym miejscu: piwnice, pomieszczenia środkowe bez okien, korytarze wewnętrzne.
- 2) W sali lekcyjnej: nauczyciel zamyka drzwi, przesuwając dzieci w miejsca z dala od okien (najlepiej przy ścianach wewnętrznych), prosi o przyjęcie pozycji nisko przy podłodze i ciszę (jeśli nie ma możliwości przemieszczenia się do miejsca ewakuacji).
- 3) Okna i osłony: zasłonić okna zasłonami (np. rolety); jeżeli są otwarte okna — zamknąć je.
- 4) Wentylacja i klimatyzacja: wyłączyć lokalne systemy wentylacji, jeżeli jest to prosta czynność bez konieczności otwierania paneli i bez narażania się.
- 5) Po ustaniu bezpośredniego zagrożenia: poczekać na oficjalny komunikat; nie wychodzić na zewnątrz, dopóki odpowiedzialne służby nie potwierdzą bezpieczeństwa.

5. Ewakuacja — zasady ogólne

- 1) Ewakuacja odbywa się tylko wtedy, jeżeli dyrektor lub służby ratunkowe wydadzą taką decyzję.
- 2) Należy trzymać się wyznaczonych tras ewakuacyjnych, nie używać windy.
- 3) Nauczyciel zabiera listę obecności, zamyka klasę (jeżeli to możliwe bez ryzyka) i prowadzi uczniów spokojnie do miejsca zbiórki.
- 4) Po dotarciu na miejsce zbiórki odbywa się szybkie sprawdzenie listy obecności;
- 5) wszelkie braki zgłasza się natychmiast służbom ratunkowym i dyrekcji.
- 6) Nie wolno udzielać żadnych informacji mediom bez zgody dyrektora.

6. Komunikacja z rodzicami/opiekunami i mediami

- 1) Komunikacja powinna być: szybka, rzeczowa i oficjalna. W komunikatach należy unikać spekulacji.
- 2) Kanały: system SMS/telefoniczny, e dziennik, strona WWW szkoły, oficjalny profil szkoły w mediach społecznościowych.
- 3) Wzór krótkiej informacji SMS do rodziców: „Uwaga! Szkoła Podstawowa im. Św. Królowej Jadwigi w Hermanowej prowadzi procedurę bezpieczeństwa w związku z występującym zagrożeniem. Wszystkie dzieci są pod opieką. Prosimy nie przyjeżdżać na teren szkoły, wkrótce podamy dalsze informacje. Dyrektor.”
- 4) Wzór komunikatu po zdarzeniu (szczegóły): należy krótko opisać: co się stało, stan uczniów i personelu, informacje o współpracy ze służbami oraz instrukcję dla rodziców (gdzie odbierać dzieci, jakie dokumenty zabrać ze sobą).

7. Opieka medyczna i pomoc psychologiczna

- 1) Zapewnienie pierwszej pomocy i transportu do szpitali przez służby ratunkowe.

- 2) Po zdarzeniu należy zorganizować wsparcie psychologiczne dla uczniów, rodziców i personelu (psycholog szkolny, zewnętrzni specjaliści).
 - 3) Zaplanować plan długofalowego wsparcia (terapię grupowe/indywidualne, konsultacje) dla osób, które doświadczyły traumy.
8. Osoby o szczególnych potrzebach
- 1) Każda osoba z ograniczoną mobilnością ma przypisaną osobę odpowiedzialną (lista w sekretariacie).
 - 2) Przy planowaniu dróg ewakuacyjnych należy uwzględnić dostępność i miejsca ewakuacji dedykowane dla takich osób.
9. Ćwiczenia i szkolenia
- 1) Plan ćwiczeń:
 - a. co najmniej 2 ćwiczenia rocznie (1 ewakuacja, 1 schronienie).
 - b. szkolenia dla personelu z pierwszej pomocy i procedur awaryjnych — minimum raz w roku.
 - 2) Po każdym ćwiczeniu należy przeprowadzić ewaluację. W razie potrzeby należy dokonać aktualizacji procedury.
10. Dokumentacja i materiały obligatoryjne
- 1) Aktualne plany ewakuacyjne wywieszone na korytarzach i przy wejściach.
 - 2) Lista telefonów alarmowych i listy kontaktów rodziców dostępne w sekretariacie (oraz wydrukowana kopia).
 - 3) Apteczki pierwszej pomocy rozmieszczone we wskazanych miejscach i odpowiednio zaopatrzone.
 - 4) Zapas wody, podstawowych środków higienicznych i koców awaryjnych itp. w wyznaczonym miejscu.
11. Po zdarzeniu — procedury następne
- 1) Upewnić się, że służby ratunkowe opuściły teren.
 - 2) Sporządzić listę poszkodowanych, uszkodzeń i zgłoszeń.
 - 3) Zorganizować miejsce i zasady odbioru dzieci przez rodziców (tylko po ich uprzedniej identyfikacji).
 - 4) Współpracować z organami prowadzącymi oraz ratunkowymi.
 - 5) Sporządzić raport formalny — opis zdarzenia, przebiegu reakcji, wnioski, plan naprawczy.
 - 6) W razie potrzeby - aktualizacja procedury na podstawie doświadczeń.
12. Postanowienia końcowe:
- 1) Procedura wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Hermanowej.
 - 2) Procedura podlega aktualizacji każdorazowo w przypadku zmiany obowiązujących przepisów prawa lub wydania nowych wytycznych przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).
 - 3) Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszą procedurą oraz potwierdzenia tego faktu podpisem.
 - 4) Uczyc uczniów i kadrę rozpoznawania sygnałów alarmowych, podstawowego zachowania w sytuacjach zagrożenia.

- 5) Informować rodziców o procedurach ewakuacyjnych w przypadku różnych zagrożeń– folder informacyjny, spotkania z rodzicami.

Wykaz numerów alarmowych:

112/ 998 / 997

(0-17) 22-19-310 / (0-17) 22-19-211 / (0-17) 22-19-318 - UM Tyczyn

47 82 137 80 – Policja w Tyczynie

(0-17) 229 39 15 OSP Hermanowa

Sygnały ostrzegania i alarmowania:

OGŁOSZENIE ALARMU DLA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Jaki dźwięk?

Sygnał akustyczny - modulowany dźwięk syreny przez 3 minuty

Zapowiedź słowna

Trzykrotnie powtarzany komunikat - np.
„Uwaga! Uwaga!
Ogłaszam alarm... dla ...”

Jaki znak?

Żółty znak w kształcie równobocznego trójkąta.

ODWOŁANIE ALARMU DLA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Jaki dźwięk?

Sygnał akustyczny - ciągły dźwięk syreny przez 3 minuty

Zapowiedź słowna

Trzykrotnie powtarzany komunikat - np.
„Uwaga! Uwaga!
Uwaga!
Odwołuję alarm... dla ...”

RCB

Komunikaty ostrzegawcze

Komunikat Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO)

- Informacja o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat przekazywany przez redaktorów dzienników oraz wydawców stron internetowych

- Informacja wizualna o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja wizualna o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat przekazywany przez nadawcę programu radiowego i telewizyjnego oraz operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej

- Informacja audio/ audiowizualna/ wizualna o **OGŁOSZENIU** zagrożenia: rodzaj i obszar zagrożenia, zalecenia dla ludności, przewidywany czas trwania i inne.
- Informacja audio/ audiowizualna/ wizualna o **ODWOŁANIU** zagrożenia.

Komunikat ALERT RCB

- Informacja o **OGŁOSZENIU** zagrożenia przekazana w wiadomości SMS na zlecenie RCB przez operatorów sieci telekomunikacyjnych.

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

Najważniejsze zasady zachowania w przypadku ataku z powietrza:

1. Nie trać czasu na zastanawianie się – jeśli słyszysz niski, jednostajny dźwięk, działaj natychmiast. Dron może znaleźć się nad twoim domem w ciągu pół minuty.
2. Nie nagrywaj zdarzenia – żadne nagranie nie jest warte życia, a odłamki zabijają. Odejdź od okien – szkło staje się śmiertelnym odłamkiem. Najlepiej udać się w głąb budynku.
3. Zasada dwóch ścian – pomiędzy tobą a ulicą powinny być co najmniej dwie ściany nośne. Łazienka bez okien lub korytarz to najlepsze miejsce.
4. Padnij na podłogę i osłoń głowę rękami – odłamki lecą po łuku, a nisko przy ziemi ryzyko jest mniejsze.
5. Na zewnątrz szukaj betonu lub zagłębienia terenu – krzewy czy płot nie dają żadnej ochrony. Jeśli nie ma schronienia, padnij na ziemię.
6. W samochodzie wyłącz światła i silnik, a następnie opuść pojazd – najlepiej ukryć się w podziemnym przejściu lub za betonową osłoną. Brak ruchu i światła zmniejsza ryzyko wykrycia.
7. Zatkaj uszy i otwórz usta – to chroni przed falą uderzeniową, mogącą uszkodzić słuch i płuca.
8. Nie ruszaj się przez minimum 10 minut po eksplozji – cisza po pierwszym uderzeniu bywa pułapką, często następuje kolejny atak.
9. Przekaż wiedzę innym – każda osoba przygotowana to większe szanse przetrwania.
10. W razie znalezienia szczątków drona należy natychmiast poinformować służby i nie zbliżać się do obiektu.